

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim prostoštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 8.20
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ena kolona, Čene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanke, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Malj oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštornarilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Nič posebnih dogodkov.

Ruska bojišča. — Sovražno artiljerijsko delovanje od Rige do Dnjestrja.

Romunska bojišča. — Ob romunsko-ogrski meji severno Donave Romuni odbiti. V Čiškem pogorju so se naši — ume knili na nove postojanke zapadno Czik — Szerede (v sredi sedmograško-romunske vzhodne meje, okoli 45 km od meje).

Balkanska bojišča. — Nič pomembnih dogodkov.

Zapadna bojišča. — Živalno artiljerijsko delovanje. Južno Martinpuicha Nemci izgubili namakljen jarek. Pred Verdunom razmeroma mirno.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Razno. — **Diplomatični odnošaji med Romunsko in Bolgarsko prekinjeni.**

letalci sestrelili tri sovražna letala. Nadaljno letalo smo 29. t. m. pri Ljstpadih ob Berezini onesposobil za boj.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Ruska uradna poročila.
DUNAJ, 31. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Ruska uradna poročila:

28. avgusta popoldne: Severno Kolše-va so 26. avgusta sovražni oddelki skušali prodirati, toda morali so se v ognju naše artiljerije vrniti v svoje izhodne järke. Ob Ščari, južno železnice Baranoviči—Luninjec, so Nemci, močni približno 2 bataljona, napadli naše namakljene järke na zapadnem bregu reke, toda bili so zavrnjeni. Ob Stohodu, južno kraja Stobihva, so naši poizvedovalci obkolili avstrijsko stražo ter so je en del zajeli. V okolišu Dnjestrja, severno Mariampola, so se naše čete po boju polastile gozdiča na vzhodu vasi Delejov, kjer so se ustanovile. Zajele so 1 častnika in 37 vojakov ter zaplenile dve strojni puški.

28. avgusta, zvečer: Položaj je neizpremenjen.

29. avgusta, popoldne: Ob Stohodu je sovražnik napadel naše postojanke na zapadnem bregu reke v okolišu Tobola in Helenin—Zyrova, severovzhodno Stobihve, ali bil je vržen. Tekom dneva je nasprotnik izstrelil v tem okolišu nad 2000 izstrelkov z zadušljivim plinom. Jugovzhodno Smoljarjev je sovražnik zmanadal naše na otokih se nahajajoče oddelke.

29. avgusta, zvečer: Položaj je neizpremenjen.

Diplomatični odnošaji med Romunsko in Bolgarsko prekinjeni

BEROLIN, 31. (Kor.) Wolffov urad javlja: Tukajšnje bolgarsko poslanstvo je dobilo iz Sofije poročilo, da je romunski poslanik sinoči zahteval svoje listine, da so torej z romunske strani diplomatični odnošaji med Bolgarsko in Romunsko z večeršnjim dnem ob 6 in pol zvečer prekinjeni.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 31. (Kor.) Uradno se razglša: 31. avgusta 1916.

Romunsko bojišče. — Na vrhovih vzhodno Herkulovih toplic smo odbili romunske napade. V Čiškem gorovju se boreče c. in kr. čete so se na hrbovju zapadno Czik—Szerede umeknile v nove postojanke. Drugače se na ogrski fronti položaj ni izpremenil bistveno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Poklic romunske črne vojske.

Iz Zeneve se poroča: Romunski konzulat objavlja odredbo vojnega ministarstva, ki kliče pod orožje vso romunsko črno vojsko. Odredba je datirana 26. avgusta.

Carp. — Jonescu. — Filipescu. — Bratianu.

»Novoje Vremja« poroča iz Bukarešta: Peter Carp se je 17. avgusta po svojih advinciji pri kralju izrazil napram svojim prijateljem: Naša intervencija pri kralju je prišla prepozno. Romunska že stoji na ruski strani. — Kakor poročajo »Birževija Vjedomosti«, se sestavi koalicijska vlada s Take Joneskom in Filipeskoma, toda šele po pričetku sovražnosti. Bratianu se upira z vso silo, ker zaslug za vojno napoved noče deliti z nobeno drugo stranko, in zahteva, da ostane na vladi njegov kabinet. 19. avgusta je bilo že 450.000 Romunov pod orožjem.

Kronski svet.

»Vossische Zeitung« javlja: Po vojni napovedi ni bilo nobenih vesti več o dogodkih v Bukarešti. Zato se ne ve, kaj se je zgodilo v kronskem svetu. Mogoče je, da kralj res ni hotel podpisati vojne napovedi, dočim pa je bila vojna napoved v tem že na poti, ne da bi bil on kaj vedel za to. Lahko je, da so po odredbi Bratianu in njegovga prijatelja, generala Illieska, sedanega načelnika generalnega štaba, začele pokati puške v trenutku, ko je mislil kralj, da se Romunska ne nahaja v vojnem stanju. — Rimska »Tribuna« pa poroča iz Bukarešta 27. t. m.: Veliki kronski svet, ki se bi bil moral sestati ob 10 popoldne, se je sestel šele popoldne. Pri izhodu iz Cotrocenejeve palače so Filipeska zaustavili nekateri častniki, katerim je zaklical smehljaje se: »Dosegli smo, živel prijatelj Romunske!« Ta vest se je hitro raznesla po mestu. Izvesile so se romunske in ententne zvestave in bilo je nekaj malhnih patriotičnih manifestacij. Ob 5 je prišel kralj v uniformi vrhovnega poveljnika v kronski svet in je otvoril sejo s kratkim govorom. Na njegovi desnici je sedel Bratianu. Po kralju sta govorila Bratianu in načelnik generalnega štaba Illiescu, ki je obširno pojasnil položaj armade in razpredelbe čet. Nato so podali izjave vsi navzoči. Bratianu je nato strnil vsa podana dokazila in je zaključil, da je potrebna takoj-

šnja vojna napoved Avstro-Ogrski. Kronski svet je pritril. Kralj je vstal in vsi so zaklicali: »Živela Romunska!« Ruske čete se nahajajo že od 26. t. m. na romunskih tleh.

Vojni načrt.

»Daily Chronicle« objavlja uvodni članek, v katerem se pravi, da Rusi preko Romunske udarilo na Boglarsko in Turško, Romuni pa na Sedmograško, da tamkaj poizkušajo doseči svoj cilj. List končno pravi, da naj se naloga obeh zaveznikov ne smatra za prelanko. — »Corriere d'Italia«, čigar poročila iz Bukarešta so bila doslej večinoma zanesljiva, poroča, kako si mislijo na Romunskem nadaljni razvoj stvari. V diplomatskih krogih menijo, da Romunska dovolji ruski armadi svoboden prehod skozi Dobrudžo. Odtod napadejo Rusi na suhem in na morju Varno, da si jo pretvore v strateško bazo za nadaljne operacije proti središču Bolgarske. Romunska vojska se razdeli v dva dela. Prvi del, 200.000 mož, bo prodiral z Rusi vred proti Bolgarski in si Silistro in Gjurgevo ob Donavi pretvoril v oporišče. Severna armada, kakih 300.000 mož, bo podpirala Ruse pri vdoru v Sedmograško in na oni strani Donave.

— Glasilo ruske vojaške stranke, »Ruskij Invalid«, trdi, da se je ruska ofenziva v Galiciji zaustavila zaradi bodočih balkanskih dogodkov, ne pa zaradi izbrpanja napadnih čet. List izjavlja, da je naloga Rusije v Galiciji že izpolnjena, sedaj da gre za doseg drugih važnih ciljev. List izvaja nadalje, da se namerava velika skupna ruska in romunska operacija, poudarjajoč, da se zadnji čas ruska ojačenja za fronto niso več zbirala v smeri Stanislavov-Lvov, temveč ob romunski meji.

Romunski vrhovni poveljnik.

Iz Londona se poroča: Za vrhovnega poveljnika romunskih armad je bil imenovan general Averescu.

Ruski prehod čez Donavo.

Iz Zeneve poročajo 30 avgusta: Balkanska agencija javlja: V nedeljo zvečer so se po končanem prehodu čez Donavo združili Rusi, katerim so dodeljene tudi srbske čete, z Romuni. Isti dan je kralj zaukazal splošno mobilizacijo.

Kraljeva uloga.

Po poročilu pariškega »Journala« je romunski poslanik Lahovary izjavil napram nekemu sotrudniku omenjenega lista, da je nameravani nenadni napad na ogrske meje prelaze spalal k načrtu romunskega generalnega štaba. Zato se je vojna napoved naznanila avstro-ogrski vladi šele v zadnjem trenutku. Poslanik je dostavil, da se ruske čete že razpovrščajo na romunskih tleh, da nemudoma prično nameravane operacije. — Kako ulogo je igral zadnje dni romunski kralj Ferdinand, se ni pojasnjeno. Kakor menijo v Berolinu, je pač mogoče, da je tudi on postal žrtev Bratianove prevare. »Vossische Zeitung« pravi, da je Bratianu pred nekaterimi tedni poizkušal zahrbtno izviti kralju iz rok romunsko armado. Bratianu, ki poleg ministrskega predsedstva opravlja tudi posle vojnega ministra, je tedaj nameraval armado pod pretvezo vojaških vaj poslati v boj. Tako naj bi bili presenetili kralja in ga postavili pred gotovo dejstvo. To je bil oni čas, ko so poslanci centralnih vlasti prišli k Bratianu in mu sporočili, da bi uredničenje teh načrtov pomenjalo vojno. Najbrž je tudi kralj sam nastopil proti temu Bratianovemu namenu in le-ta se je uklonil, ko je videl, da kralja ni mogoče iznenaditi. — Iz Sofije pa se poroča: Romunski kronski svet je po večurnem posvetovanju sklenil vojno napoved Avstro-Ogrski kljub svarilom sivolasega Petra Carpa, ki je rotil svojega kraljevega gosпода, naj se ne zanaša preveč na rusko pomoč. Značilna je tudi vest, da bo romunski kralj Ferdinand potoval v ruski glavni stan, da pozdravi carja, ali pa se snideta vladarja kje drugje. Nato se bo kralj udeleževal operacij svoje armade na bojišču.

Romunska in Bolgarska.

Sofijski romunski poslanik Derussi se, kakor poročajo iz Sofije, mudi že cel teden v Bukareštu. Verjetno je, da se ne vrne več v Sofijo. Vojno napoved Romunske izročil bolgarski vladi najbrž prvi poslanštveni svetnik. — »Novoje Vremja« piše, da je pravzaprav že nastopilo vojno stanje med Bolgarsko in Romunsko. Bolgarji so ob romunski meji delali velike priprave in v zadnjem času pokazali več kot ob eni priliki, koliko jim je na tem, da bi prišlo do oboroženega spora z Romunsko.

Vojna napoved Romunske.

Razpravljajoč o tem činu Romunske, oživlja praška »Union« ravno za sedanje čase zanimive zgodovinske reminiscence iz dogodkov evropske politike. Najprej konstatira, kako Romunska posnemlje zglede Italije v tem, da — pozablajoč na laška ozemlja, ki so si jih prisvojili Angleži in Francozi — išče odškodnine drugod. Besarabijo prepuča Rusom, sega po ozemlju Avstro-Ogrske in si je hoče prisvojiti s pomočjo svojih novih zaveznikov. Potem sledi ekskurzija v minolost zadnjih desetletij, Napoleon.

Napoleon III. je leta 1870 projekt uvedena enega Hohenzollerncev na španski prestol porabil kot povod, da je Prusiji-Nemčiji napovedal vojno. Očitno je bil vzrok za to odločitev v dejstvu, da je med vojno leta 1866 princ Karl Hohenzollernski-Sigmaringen, pripadnik stranske linije pruske kraljeve hiše, šel na Romunsko in so ga tam proglasili za kneza Romunske. Danes je Ferdinand nečak prvega kralja Romunske iz hiše Hohenzollerncev, kralj Romunske in še v zadnjih dneh so se na tem dejstvu snovale kombinacije proti Nemčiji, da bi Romunska na strani entente posegla v vojno. Kralj Ferdinand se čuti Romuna in romunskega kralja in je moralno obveznost nasproti državi, ki mu je do 18. marca 1889 bila domovina, v kateri je bil do tega dne član dinastije največje in vodilne države, nemške države, menda potolažil s tem, da za sedaj ni napovedal vojne Nemčiji. Ali to je zgolj stvar forme. Z vojno napovedjo, Avstro-Ogrski je tudi z Nemčijo v vojnem stanju.

»Union« sodi, da je s tem težišče vojne preneseno na Balkan.

Sarrail, ki je v stiski, dobiva nujno zahtevana ojačenja in kombinacija gre očitno za tem, da se, ko bodo težave na Balkanu premagane, tako oproščene čete — porabijo drugje. — Praški list pa je uveren, da to pot ne pojde tako lahko z »militaricnim izprehodom«, kakor je bilo to v letu 1912. Bržkone začno Bolgari napadati.

Položaj na Vzhodu in zapadu ostane neizpremenjen. Za Rusijo pa bo imel ta poseg na Balkan to posledico, da nje pozicija v Voliniji oslabi. Nikakor pa ni od posega male romunske armade pričakovati kakega odločilnega preobrata v splošnem vojnem položaju. Tako nam govori — zaključuje praški list — že dejstvo, da tudi nastop nerazmerno večje italijanske vojske ni prinesel odločilne izpremembe v splošnem vojnem položaju.

»Neues Pester Journal« priobčuje razgovor z romunskim generalnim konzulom v Budimpešti Billicurescuom.

ki je izjavil: »Kralju, ki je, kakor znano, Hohenzollern, je ostala le ena pot, da izpolni voljo naroda. Narod je hotel vojno. Napoved vojne se ima pripisati intervenciji Rusije, ki drži Romunsko v svojih rokah. Se do nedavno so bile ob rusko-romunski meji koncentrirane ogromne mase čet. Geslo rusko se je glasilo: ali z nami, ali proti nam!«

Grof Julij Andrassy se je izjavil napram poročevalcu lista »Magyar Hirlap«.

Če sta se Madjarska in madjarstvo tudi doslej morala boriti za svoje življenje, ako ste se morala v svetovni vojni braniti proti zaroti, ki gre za njiju uničenjem, pa je ta nova vojna napoved napad, ki je direktno naperjen proti nam. Mi vsi skupaj in vsak poedini najde odgovor na to. Romunski pohled je naperjen na Erdelj, ali Erdelj je Madjarska. Ne le da ga hočemo braniti, marveč hočemo poskrbeti enkrat za vedno, da tisto, kar je romunska politika imenovala doslej »erdeljsko vprašanje, izgine s sveta za vedno. Mi imamo moči, da kaznujemo izdajstvo, in močni smo dovolj, da končno zavarujemo našo integriteto in naš obstanek.

Grška pred odločitvijo.

Iz Pariza se je poročalo 27. t. m.: Vse vesti iz Grške vzbujajo vtisk, da bo postopanje Romunske odločilno vplivalo na Grško. Seveda je za entento neprijetno, da grški generalni štab opušta močne postojanke in zapušta material in municijo, tako da morejo Bolgarji ta sredstva uporabljati proti ententnim četam. Z zadovoljstvom pa se urotavlja, da ni popolnoma zamrl čut nacionalne časti in da protistruja proti politiki generalnega štaba narašča od dne do dne. Na Grškem so dospeli do kritične točke, ko se morejo puške sprožiti same. Splošen vtisk je, da morejo najbližji dnevi dovesti do dogodkov, ki bi bili največje važnosti za Balkan.

Iz Londona se poroča: Po vesti, ki so jo prejele »Times« iz Aten, se v trgovinskih krogih vedno bolj utrja prepričanje, da Venizelos v kratkem zopet pridobi svoj nadvladujoči vpliv.

Srbski ministrski predsednik Pašić je izjavil, da je Venizelos v svojem razgovoru izrazil mnenje, da Grška kmalu najde pot za doseg svojih nacionalnih želja. — Demonstraciji za Venizelosa se je po poročilih francoskih listov iz Aten udeležilo okoli 70.000 oseb, med njimi veliko vojakov in rezervnikov. Venizelos je imel nagovor, v katerem je pozival prebivalstvo, da naj se priključi kralju, če bi kralj izjavil, da se ne bo dal več slepiti po fati morgani nemških zmag. Vkljub veliki množici ljudstva se mir ni kalil. »Vossische Zeitung« javlja iz Zene-

ve: Pariški listi javljajo venizelovske manifestacije iz mnogostevilnih grških mest, tako iz Vola, Verije, Mitilen in Hija. Zborovanja so poslala kralju brzojavko, v kateri pozivljajo k vojni napovedi Bolgarski. Demonstracij v Atenah se je udeleževalo 50.000 oseb.

Venizelos si prizadeva sedaj doseči v Atenah isto, kar je dosegel Take Jonescu v Bukareštu.

Zavleči hoče deželo v vojno in dela z običajnimi sredstvi, populacijskimi demonstracijami in strahovanjem kralja. Ententa dela v Atenah zopet z vsemi svojimi sredstvi.

Italijani zasedajo grška pristanišča.

LUGANO, 30. (Kor.) »Secolo« javlja iz Aten: Italijanski poslanik je izročil grškemu ministrskemu predsedniku noto, v kateri se utemeljuje potreba, da so Italijani začasno zasedli Porto Palermo in Chimara.

HAAG, 30. (Kor.) Po brzojavki, ki so jo prejele »Times« iz Aten, je dospelo v Chimaro, južno Valone, italijansko brodovje z transportnimi ladjami, v svrhu zasedenja tega kraja.

Za kralja in proti Venizelosu.

ATENE, 25. (Kor. Ag. Havas.) (Zakasnelo.) Približno 20.000 oseb se je udeležilo protimanifestacije, ki se je bila organizirala, da izrazi zaupanje kralju in vladi. Nekdanji ministrski predsednik Giannaris je napadal Venizelovsovo politiko, je Venizelosa obdolžil, da je zakrivil sedanjih položaj Grške, ter izjavil, da narod in domovina vzpričo obstoječih jamstev nista v nikakoli nevarnosti.

Balkanska bojišča.

DUNAJ, 31. (Kor.) Uradno se razglša: 31. avgusta 1916.

Jugovzhodno bojišče.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 31. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 31. avgusta 1916: Balkansko bojišče. — Nič pomembnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 30. (Agence Tel. Bulgare.) Generalni štab poroča danes: Na macedonski fronti ni bilo izpremembe. Naše čete, ki so dosegle in zasedle določene jim postojanke, se utrjujejo tamkaj. Po porazih, ki smo jih zdeli sovražniku in v katerih smo zaustavili njegovo ofenzivo, se na vsej fronti omejuje na brezuspešen topovski ogenj. Samo severno Ostrovskega jezera in v dolini Matince se nasprotnik prizadeva za brezuspešnimi protinapadi zopet zavzeti izgubljene postojanke in zboljšati svoj borni položaj. Toda zavrnili smo vse poizkuse. Na Tahinskem jezeru smo s svojim topovskim ognjem potopili dva sovražna parna čolna. — Sovražno brodovje je brez uspeha obstrlevalo ustje reke Mešte. Sovražno brodovje je napadlo most pri železniški postaji Buk. Napad ni imel za posledico niti materialne škode niti človeških žrtev.

Esad v Solunu.

SOLUN, 30. (Kor.) Agencija Havas javlja: Esad je z vsemi svojimi četami dospel v Solun.

Ranjenci in bolniki s solunske fronte.

BERN, 30. (Kor.) »Depeche de Toulouse« javlja o solunski armadi, da je doslej s tremi bolniškimi ladjami bilo 12.000 francoskih vojakov bolnikov prepeljanih v domovino.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 31. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 31. avgusta 1916.

Zapadno bojišče. — V frontnem odseku na obeh straneh Armentieresa je sovražnik razvijal živahno artiljerijsko delovanje. Njegove po močnih strelnih napadih prodirle poizvedovalne oddelke smo zavrnili. Pri Roclincourt severno Arrasa je neka nemška patrulja v angleškem jarku zajela nekaj mož. Na obeh straneh Somme je topovski boj trajno zelo močan. Kakor se poroča naknadno, smo večer zjutraj južno Martinpuicha izgubili proti sovražni postojanki namakljen jarek. V okolišu Moze je mir, izvemši majhne boje z ročnimi granatami pri Fleuryju.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Angleške izgube.

LONDON, 30. (Kor.) Seznama izgub, izdana 28. in 29. t. m. vsebujeja imena 429 častnikov (141 padlih) in 5407 mož, oz. 184 častnikov (46 padlih) in 522 mož.

Turška bojišča.

CARIGRAD, 30. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja:

Kavkaška fronta. — Na desnem krilu in v središču smo v nekaterih odsekih sovražnikov napade, ki jih je izvršil, da bi zaustavil naše prodiranje, odbili ob sovražnih izgubah. V središču ovira ogenj naše artiljerije sovražnikovo utrjevalno

Ruska bojišča.

DUNAJ, 31. (Kor.) Uradno se razglša: 31. avgusta 1916.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je sovražnik na več krajih razvijal artiljerijsko delovanje. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 31. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 31. avgusta 1916.

Vzhodno bojišče.

Zapadno Rize, v dvinskem predmostju, v stohodskem kolenu, jugovzhodno Kovelja, jugozapadno Lucka in v posameznih odsekih armade generala grofa Bothmerja so se vršili živahni artiljerijski boji. V Karpatih smo pri zavzetju Kukulja zajeli enega častnika in 199 mož. Sovražne protinunke smo tu zavrnili. Pri izvedbi napadov na vojaške naprave v Lucku in Torčinu so naši

dejavnanje in razdira njegove strrelske järke.

Angleži bombardirali maloazijsko obal.

LUGANO, 30. (Kor.) Šestdeset angleških ladij je bale bombardiralo maloazijsko obal od mesta Makri, nasproti Rodu, pa do Jaffe ter razdelalo postajo Marmaro in tovarno municije v Mersini.

Novo perzijsko ministrstvo.

PETROGRAD, 30. (Pet. Tel. Ag. — Kor.) Kakor se poroča iz Teherana, je novi kabinet sestavljen iz Vosug ed Danleh, ki prevzame predsedništvo in ministrstvo zunanjih stvari. Vsi drugi člani kabineta pripadajo zbirnim, Rusom in Angležem prijaznim krogom.

Danska nevtralnost?

BEROLIN, 31. (Kor.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« javlja: Danski poslanik je po nalogo svoje vlade sporočil tu, da bo Danska v nemško-italijanski vojni absolutno nevtralna.

V. NEMŠKO VOJNO POSOJILLO.

BEROLIN, 31. (Kor.) Od 4. septembra do 5. oktobra se razpisuje V. nemško vojno posojilo v obliki 5-odstotnega državnega posojila, neodpovedljivega do leta 1924, po kurzu na 1/2 odstotnih državnih zakladnic po kurzu 95.

Razne politične vesti.

Ententa proti Madjarom. »Pester Lloyd« javlja iz francoskih časopisov: »V izdanku »Matina« od 13. t. m. nahajamo »znamihtih« stvari. List se izraža definitivno o »madjarskih bojznih«. O ministrskem predsedniku pravi: »Ne da bi se oziral na interese svoje domovine, ki jej noben narod ni želel nič slabega, se grof Tisza pretvarja v mešetarja med pangermanizmom in prekuhanom domišljavostjo Madjarov. Temu narodiču ki je navajen tiranizirati mnoge druge, je že davno v navado, da — zroč na avstrijsko sposobnost srednje mere — ustvarja o sebi pretirane pojme. Potomci Košutovi so — pa naj bodo njihovi motivi kakršnjikoli — s svojim vedenjem v teh dveh letih obsojeni in noben glas se ne povzdigne v njihovo korist na dan občina.« — »Pester Lloyd« odgovarja: »To je res strašna nevhaležnost, ki jo kaže madjarski narod napram zapadnim narodom, ki mu absolutno ne žele nič hudega! Ali pomenja želiti kaj hudega, če se zahteva, da se Karpati odstopijo Rusiji, Erdelj Romunski, Srjem in Hrvatska in Slavonija Srbiji — in ako se vse to skuša doseči z znatno silo ogromnih topov in brezkončnim topovskim ognjem? Mi smo torej nevhaležni narod — no, hvala Bogu, nismo izgubili niti pedi zemlje!«

V sedanjem avstrijskem ministrstvu sta dva Čeha: minister javnih del baron dr. Trnka in minister za poljedelstvo dr. Zenker. Ta poslednji je te dni praznovati šestdesetletnico svojega rojstva. Glasilo čeških agrarcev, »Venkov«, pravi o njem, da je Zenker prvi minister za poljedelstvo v Avstriji, ki s podporjanjem poljedelske produkcije uvaja napredno smer, zavedajoč se nje važnosti za skupni napredek in položaj države kot veselite. Ta dvojica čeških ministrov — zaključuje list, — ki zastopata stroki tehnike in poljedelstva, barona dr. Trnka in dr. Zenker, sta nam v silajno jamstvo za najlepše uspehe in napredke.

Pašič in sedanji dogodki. Možu treba priznati, da je prvi čvrtovec. Vkljub svoji visoki starosti je agilen kot kak mladenič in vzlic dejstvu, da je minister države, ki je ni več, se zna inscenirati in igrati — seveda le na videz — važno vlogo. Sedaj je tu, sedaj je tam, povsod zgovoren odvetnik — v izgubljeni pravdi. Sicer je umevno, da poizkuša vse, da bi rešil ladjo, ki je doživela brodolom tudi po njegovi krivdi. Te dni je bil — ali je še — v Atenah, kjer je konferiral z Venezelosom in je dosegel toliko, da so začeli nekateri grški listi zopet pisati, o zadnji srbsko-grški pogodbi, trdeč, da je še v veljavi. V istem smislu piše tudi glasilo srbske vlade izhajajoče v Solunu, ki zagotavlja na polna usta prijateljstvo med Srbijo in Grško. Pašič dela pač, kar more v priloge entente, od katere se še nadaje rešitve. Temu, sicer — kakor že rečeno — umljivo prizadevanju, je bilo menda posvečeno tudi nedavno Pašičevo potovanje v Petrograd. Tedaj so ruska glasila zagotavljala, da je bil popolnoma zadovoljen z doseženim uspehom. Je bilo celo glasov, da je Pašič strmgolavil Sazonova, ki mu ruski srbofilji očitajo, da ni imel smisla za slovanske naloge Rusije. Agilnosti Pašiča sicer vse priznanje, ali kot zrel in tudi — navihani človek (te lastnosti ima baje v obilni meri) bi bil moral vendar že priti do izpoznanja, da je ves ta trud zastoj in da se bori za rešitev stvari, ki so jo že rešili topovi. — Tistemu naglašanju se trajoče veljavnosti grško-srbske pogodbe, je pa pripisovati važnost v toliko, v kolikor izhaja iz nje, da bi Venezelos hotel narod grški pridobiti za to, da aktivno poseže v sedanje dogodke na Balkanu. In to je tisto veliko vprašanje, radi katerega je dni ves svet napeto gleda v Atene.

Aprovizacijske stvari.

Mlečne izkaznice.

Z dnem 3. t. m. se prične razdeljevati mlečne izkaznice za otroke, in sicer za sedaj za otroke, rojene v letih 1915. in 1916. Razdeljevala se bodo v uradu za izkaznice (ulica della Valle št. 3) po alfabetskem redu priimkov, in sicer: dne 3. sept. od 9 dop. do 12 op. za črke A in B; dne 4. sept. od 3 do 6 pop. za črke C, D, E;

dne 5. sept. od 3 do 6 pop. za črke F, G, H, I; dne 6. sept. od 3 do 6 pop. za črke K, L, M; dne 7. sept. od 3 do 6 pop. za črke N, O, P, Q, R; dne 8. sept. od 9 dop. do 12 op. za črke S; dne 9. sept. od 3 do 6 pop. za črke T, U, V, W, Z.

Mlečna izkaznica se more dobiti samo proti živilski izkaznici družine, ki ji pripada otrok, za katerega naj bi veljala izkaznica za mleko. — Kdaj se prične razdeljevati mleko proti tej izkaznici, se objavi ob svojem času.

Domače vesti.

Novi korni poveljnik v Gradu, general infanterije Hugo Martiny, je rodom Kranjec. Rodil se je dne 13. oktobra 1860 v Kranju kot sin davnega uradnika.

Iz aprovizacijske komisije. G. namestnik baron Fries-Skene je namestnika cesarskega komisarja, c. kr. — sekcijkega svetnika dr. Alb. Hirscha pl. Stronstorffa imenoval za člana aprovizacijske komisije c. kr. primorskega namestništva.

Mleko za otroke in ranjence. Prejeli smo: Kakor znano, je tržaška občina v najširši meri poskrbela za aprovizacijo svojih lastnih zavodov. To je doneslo občini precejšnji koristi. Ne, da bi se bile delale morda »kupčije«. Nasprotno, velik del živil se je prodajalo po lastni ceni, nekatera živila, kakor n. pr. zmrazlo meso, pa celo ob znatni izužbi. Toda bili so slučaji, v katerih občina živil ni mogla prodajati ravno po lastni ceni, ako ni hotela delati konkurence poštememu obrtniku, ter je na ta način dala prodaja včasih prebitek odgovarjajoč poštememu dobičku. Iz dohodkov, ki so se doslegli na ta način, je nabavil cesarski komisar nekaj vagonov steriliziranega mleka in smetane. To dobavljeno mleko in smetano je cesarski komisar razdelil tako, da se pomore s tem predvsem naši mladini in pa ranjenec na soški fronti, in sicer se je odkazalo: za prehrano komaj odstavljenih otrok (na roke g. dvornega svetnika pl. Cebrinija) 15 zabojev, zdravniški postaji 36 zabojev, bolnici »Burlo Garofolo« 15 zabojev, mestni ubožnici 45 zabojev, Nazaretskemu zavetišču 25 zabojev, Terezijanišču 15 zabojev, sirotišnici sv. Jožefa 25 zabojev, Salezijancem 15 zabojev, frančiškanskemu oratoriju v ulici Rossetti 10 zabojev, zavodu »Andreano« 10 zabojev, zdravilišču v Ankaranu za organizacijo oskrbnih vojnih sirot v Trstu 12 zabojev, društva prijateljev otrok za otroško zavetišče 15 zabojev, zavodu »Albertinum« 12 zabojev in v korist ranjenim vojakov soške fronte 50 zabojev.

Gojenci in gojenke učiteljskega zaošljalnega tečaja v Trstu, kakor tudi oni, ki žele vstopiti v 1. letnik, oziroma v pripravljani tečaj, se vabijo, da pridejo v soboto, dne 2. septembra t. l. v c. kr. priprav. za srednje šole v Trstu via S. Francesco št. 25 II, točno ob 10 uri dop. A. K. Razpisana mesta računskih uradnikov v Istri. Pri deželni upravni komisiji v Poreču se imajo provizorno izpolniti eno ali več mest računskih uradnikov. Umirovljeni računski ali davčni uradniki, oziroma druge osebe, večde računarstvu, ki so proste vsake vojaške dolžnosti, naj takoj predložijo komisiji svoje prošnje, opremljene z izpričevali, navedši svoje zahteve.

Iz Sv. Lucije pri Portorose (v Istri) nam pišejo: Sporočamo vam, da smo tu zopet napredovali za mal korak. V nedeljo dne 27. avgusta smo imeli prvo propoved v našem jeziku. Mlilo nam je bilo, ko smo čuli v božjem hranju svoj milni materinski glas. Ipak se počasi giblje tudi na naši Piranščini.

Vzorna občina! V času, ko vse žaluje, je v Istri neka slavna italijanska občina — Oprtalj — kateri na čelu je dobroznani župan Fachin (ali kakor se on podpisuje Facchini), ki zapira oči, da ne vidi, kaj se nedeljo za nedeljo godi. V toplicah Sv. Stjepana se pije in pleše, kot da smo v mirni dobi. In plesalci! Komaj šoli odrastla deca, ki doma nina nobenega nadzorstva.

Prosimo s tem sl. c. kr. okr. glavarstvo v Poreču, da nemudoma napravi red tem škandaloznim prizorom! Slovenska javnost se opozarja na prireditve zasebne C. M. šole v Kopru, ki se bo vršila v nedeljo, 10. septembra. Polovica čistega dohodka se odda skladu za vdove in sirote padlih vojakov na soški fronti in polovica istrski C. M. družbi.

Šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Vpisovanje za šolsko leto 1916/17 se vrši začetkom šolskega leta 1916/17 dne 13., 14. in 15. septembra t. l. od 9.—11. dopoldne pri Sv. Jakobu in na dekliški šoli na Acquedottu, na deških vzporednicah na Acquedottu pa 13., 14. in 15. septembra t. l. od 2—4 popoldne. V soboto 16. sept. t. l. je šolska služba božja, v ponedeljek 18. sept. t. l. ob 8 uri zjutraj se začne redni pouk. K vpisovanju novih učencev in učenk je treba pripeljati otroka in prinesiti s seboj le-te papirje: 1. krstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada, 2. izpričevalo o cepljenju kozic, 3. izpričevalo o zdravju oči, ki pa mora biti iz tekočega leta, starejše ne velja, 4. za vpis v višje razrede tudi zadnje šolsko izpričevalo. Brez teh papirjev vpis ni mogoč. Za vsakega otroka je treba povedati tudi domovinsko občino t. j. sedež pristojnega županstva. Dosedanji učenci in učenke teh šol morajo v dneh vpisovanja oddati zadnje šolsko naznanilo v šolski pisarni. Staršem in njih namestnikom toplo

prporočamo, večkrat poprašati v šoli po vedenju otrok. Da se izognejo globam zaradi šolskih zamud, morajo starši ali njih namestniki vsako šolsko zamudo takoj opravičiti. Za opravičevalne izgovore veljajo po postavi (§ 66. š. in učn. r.): a) otrokova bolezen, b) ako zbole osebe, ki stanujejo s šolskim otrokom v istem hišnem gospodarstvu ali po okolnostih v isti hiši, in je s tem združena nevarnost okužbe; c) boleznir roditeljev ali drugih rodbinskih udov, ako nujno potrebujejo otrokovo postrežbo; d) ako kdo v rodbini in v sorodstvu umre ali se kaj izrednega dogodi; e) slabo vreme, ako je otrokovo zdravje v nevarnosti; f) tako slaba pot v šolo, da se po njej ne more hoditi. — Če se rabi šolski otrok za domača kmetijska ali obrtna dela, se to ne šteje za opravičevalni izgovor. — Nemščina je obvezen učni predmet od tretjega razreda naprej, laščina pa neobvezen od četrtega dalje. — Telovadba je v deških razredih pri Sv. Jakobu obligatna, v dekliških neobligatna, na Acquedottu pa se ta predmet, kakor na večini mestnih šol, ki so brez telovadnice, ne uči. — V VI., VII. in VIII. razredu deške šole je pouk urejen po načrtu za meščanske šole.

Iz Kozine. Dne 27. t. m. smo imeli tu velik koncert, veselico in jako obširnim sporedom. Priredila jo je tukajšnja c. kr. železniška stotinja pod izbornim vodstvom c. kr. stotnika gosp. G. Mauta. Dan je bil krasen, vrt Dreherjeve zaloge ves v zelenju ter lepo odličn. Odba tržaške sirotišnice je igrala izborno. Malih godcev je bilo nad šestdeset. Vodstvo tega zavoda se je jako zanimalo za to prireditev, kajti dalo je godbo na razpolago brez vseh stroškov. Celo hrane so si prinesli seboj. Tem potom izrekamo slavnemu vodstvu najiskrenejšo zahvalo za njegovo požrtvovalnost. Sodelovali so pevski zbor iz Doline, tamburaški iz Kozine, komik iz Divače ter domači pevci in pevke. Vsi so najlepše rešili svoje naloge. Srčna hvala jim! Ognemga občinstva, med katerim smo videli tudi drž. poslanca, sedaj c. kr. nadporočnika gosp. dra. Rybafa, se je zbralo na vrtu. Pri vsem velikem obsegu prostora je ta postal tesen. Točilo se je izborno Dreherjevo pivo. Gospe iz Klanca so nam pridno prodajale sladčice in peciva, g. restavratel Horak pa mrzlih jedil. Prodajale so se dalje cvetlice, znaki, razglednice itd. Vse se je razpečalo. Veliko pozornost je obračalo občinstvo bogatemu srečelovu. Dobitkov je bilo nad 240. Iskrena hvala pridnim nabiralcem ter požrtvovalnim darovateljem! Imamo tudi celo vrsto preplačnikov, ki so na ta način izkazali svoje domoljublje. Srčna hvala jim! — Tem potom izrekamo tudi srčno zahvalo gosp. vodji zaloge, P. Tavčarju kot darovatelju ter pridnemu udju prireditelju. Hvala tudi vsemu cejnemu občinstvu, ki se je tako mnogostevalno odzvalo vabilu.

Pozno v noči smo se razšli zadovoljni in v svesti si, da smo na ta način tudi zadaj za fronto pripomogli mili domovini, kajti ves čisti dobiček, ki se cenil na K 2000, je namenjen fondu soške fronte.

Promet pri vojnopoštnih uradih z zasebnimi zavitki. K vojnopoštnemu prometu z zasebnimi zavitki so dopuščeni nastopni vojnopoštni uradi: 8, 9, 11, 19, 19/II, 20, 32, 34, 37, 39, 48, 51, 52, 55, 64, 65, 69, 73, 76, 79, 88, 95, 98, 106, 111, 113, 125, 128, 133, 137, 138, 140, 142, 146, 148, 168, 176, 177, 178, 181, 185, 186, 188, 200, 203, 207, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 236, 237, 238, 239, 242, 250, 252, 258, 267, 269, 273, 277, 278, 282, 298, 302, 307, 316, 323, 324, 335, 338, 345, 400, 510, 511, 512, 513, 514, 517, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 615, 630. Vojnopoštni promet z zasebnimi zavitki je od sedaj naprej dovoljen le na one vojnopoštno urade oziroma etapne poštno urade s številko, ki so označeni v tem seznamu. Vsi drugi vojnopoštni uradi in etapni poštni uradi s številko, ki niso navedeni v tem seznamu, so zaprti za vojnopoštni promet z zasebnimi zavitki. Pošiljanje vojnopoštnih zasebnih zavitkov na c. in kr. etapne poštno urade s krajevno označbo je dovoljeno brez izpremembe v dosedanjem obsegu.

V prometu blagovnih vzorcev so dopuščeni nastopni vojnopoštni uradi: 8, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 19/II, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 55, 61, 62, 64, 65, 69, 70, 73, 74, 76, 78, 79, 80, 85, 86, 88, 91, 92, 94, 95, 96, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 110, 111, 113, 117, 117/II, 118, 125, 128, 133, 137, 138, 142, 145, 146, 148, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 195, 195/II.

195/III, 200, 202, 203, 204, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 228, 230, 231, 236, 237, 238, 239, 242, 252, 253, 255, 258, 259, 263, 266, 268, 269, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 310, 311, 312, 316, 320, 321, 322, 323, 324, 331, 333, 335, 339, 340, 350, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 444, 444/II, 444/III, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 609, 611, 612, 613, 614, 615, 630. — Promet z blagovnimi vzorci je od sedaj naprej dovoljen le na one vojnopoštno urade in etapne poštno urade s številko, ki so označeni v gornjem seznamu. Vsi drugi vojnopoštni uradi in etapni poštni uradi, ki niso navedeni v tem seznamu, so zaprti za promet z blagovnimi vzorci. Pošiljanje blagovnih vzorcev na c. in kr. etapne poštno urade s krajevno označbo je dovoljeno brez izpremembe v dosedanjem obsegu.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 2. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 138, zastavljavnice meseca julija 1915. na rdeče listke, in sicer od št. 1100 do št. 2500.

Pozdrav z bojišča. Slovenski primorski fantje str. stotnije pošiljajo s koroške fronte pozdrave vsem Slovincem in Slovečkam. Roman Rutar iz Tolmina, Valentin Carli iz Cerkna, Josip Boškini iz Gorice, Josip Nardin iz Gorice, Ivan Gorjan iz Vogerskega, Ivan Zorn iz Prvačine, Josip Gregorič iz Prvačine, Josip Znidaršič iz Divače.

MALI OGLASI.

Varnostna blagajna, majhna, se kupi iste se dekla. Trg Leonardo da Vinci št. 2, vrata 8. 595

Čevlji za moške, najboljšje vrste, št. 39—45, se prodajo po najnižji ceni. Via Tor S. Lorenzo 10, vr. 13 (S. Michele). 452

Kupujem volno, bombaž in pokrivala. Ulica del Toro št. 8. 582

Kupujem volno, železo, lito železo, bombaž in zaklje vsake vrste. — Trst, ulica Barriera vecchia 27. Prihajam tudi na dom. 467

Zaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitari 21 (pri mestni bolnišnici). 566

Mehilirana soba s prostim vhomom in z uporabo kuhinje se odda v najem. Ulica Commerciale 14, I. nadstr. 1057

Kette & Malalan na Opčinah naznanjata svojim conj. odjemalcem da imata veliko množino belega in črnega vina na razpolago. Cene zmerno. 572

Na debelo samo za preprodajalce. Negavice, sukavce, pipe, milo, gumljevo podplato, razni gambi, denarico, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, kopirni svinčniki, zaponke, pestani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robat, urežice za brke, pletenine, srjace, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke »Patent Knopf« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nerodne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Dr. Matej Pretner
odvetnik v Trstu
si dovoljuje naznanjati, da se je njegova odvetniška pisarna preselila v Trstu
v ulico del Forni št. 15, I. nadstr.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu
(Lastna palača)
ustanovljena leta 1838.
Zavarovanja proti škodi, povzročeni po oguju strel in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini z vlomom.
Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1914 K 190.678.102-63
Stanje zavarovalne glavice na življeaje (31. 12. 1914) K 558.907.957.
Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 844.121.187-60.
Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Sveže kuhano maslo
domači naravni pridelek
razpošilja od 3 kg naprej
Milan Kravanja
Begunje pri Cerknici.

Velika zaloga I. vrste
ogrskega piva
na Opčinah.
Prodaja se v vsaki množini in tudi cele vagone.
GOMZY-Opčine.
Oglasi, osmrtnice, zanvate in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«

CABARET - VARIÉTÉ MAXIM CABARET - VARIÉTÉ
Via Stadion 10 — TRST — Via Stadion 10
Ravnatelj lastnik KARL MAURICE. Pri Hupfeldklavirju J. ROSENBLATT.
Veliki spored letno-jesenske sezone:
Mea Walden, fantastična plesalka, Luc Cay Clausen, premembna plesalka, Henriette Blanche, pevka, Josef Steidler, najpopularnejši dunajski komik, Frizzi Lang, predavateljica, Grell Forst, pevka, Emmy Kerer, dunajska subretka, Margit Sandor, orientalska plesalka, Lotte Weigand, pevka, Lola Orleans, subretka, Ena Lessen, predavateljica, Ely Günthner, predavateljica, Mizzi Witte, pevka, Frieda Halben, operetna pevka, Mili Dori, pevka.
Začetek ob 8 1/2, zvečer. Cera I. vrste K 2.—, II. vrste K 1.—

MICHELE ZEPPAR - Trst
ulica San Giovanni 5 in 2. — Podružnica v Zadru.
Zaloga majoličnih peči in štedilnikov (Sparherd) lastnega izdelka.
Edino zastop. tov. majoličnih peči: Carl Mayer's Söhne, Biansko.
Izbera plošč za stene kakor tudi za štedilnike, majolic, peč izdelane za trajen ogenj, uporabljivo tudi za plin.

Danes dan prodaje odrezkov
M. WEISS - Trst
CORSO 7-9